

Vuosikertomus

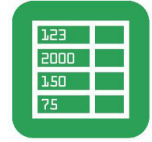
Pellervon taloustutkimus

2023

Sisällysluettelo

- 3-4 Toimitusjohtajan katsaus
- 6-7 Kansantalouden tutkimusryhmä
- 8-9 Maa- ja elintarviketalouden tutkimusryhmä
- 10-11 Metsä- ja ympäristötalouden tutkimusryhmä
- 12-17 Tutkimukset, viestintä ja ennustetyö
- 17-22 Henkilöstö, hallinto ja talous

Murrosajat näkyvät myös tutkimuslaitoksessa

PELLERVON taloustutkimuksen vuotta 2023 voi kuvata kahdella sanalla: työntäyteinen ja menestyksekkäs. Talouden murrostilassa uudistumista hakeva Suomi kaipaa kohdennettua ja nopeasti käyttöön soveltuvaa tutkimustietoa, minkä tekemiseen PTT yhtenä perinteisistä kotimaisista taloustutkimuslaitoksista on erikoistunut.

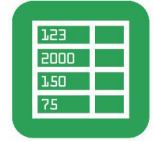
Toimintaympäristön muuttuessa tietotarpeetkin muuttuvat, mikä on viime aikoina näkynyt esimerkiksi huoltovarmuuskysymysten korostumisena. Ja aivan samoin kuin koko ympäröivä yhteiskunta, myös tutkimuskenttä sekä PTT kohtaavat muutosten tuomat haasteet ja vaikeudet. Ne edellyttävät meiltä suunnittelua, varautumista ja kestävyyttä siinä missä kaikilta muiltakin.

PTT:n tutkimustyö perustuu kolmen tutkimusryhmän – kansantalous, maa- ja elintarviketalous, metsä- ja ympäristötalous – ja niiden osaamisen monipuolisten yhdistelmien panokseen sekä talouden ennustetoimintaan. Yhtenä kivijalkana toimivat laajat monivuotiset hankkeet, jotka tarjoavat tutkijoille mahdollisuuden osaamisen syventämiseen, akateemiseen julkaisemiseen ja ryhmäraajat ylittävään yhteistyöhön. Tällaisia olivat esimerkiksi nuorten talousosaamiseen keskittyvä DigiConsumers ja pehmeitä ohjauskeinoja ilmastonmuutoksen hillinnässä tutkivat ClimateNudge ja Tuima.

Markus Lahtinen
toimitusjohtaja

Ennusteidemme saama julkisuus oli jälleen merkittävää, mikä taustalla on suuri kysyntä ajantasaiselle markkinatiedolle epävarmassa maailmassa ja heikossa kotimaisessa suhdanteessa. Aloitimme uudelleen ennusteiden alueelliset julkistamiset maa- ja elintarviketalouden ennusteen kanssa Seinäjoella. Tällä haluamme korostaa aluetalouden ja koko Suomen talouskehityksen tutkimisen tärkeää asemaa PTT:n työssä. Vuoden aikana terävöitimme myös profiiliamme työmarkkinoiden ja asuntomarkkinoiden ajankohtaiskeskustelijana pikakommentti-toimintamallilla,

minkä kohderyhmänä olivat etenkin media sekä sektorien päätöksentekijät.

PTT:n uusi strategiakausi käynnistyi vuoden 2023 alussa. Talouden rooli ei muuttunut, vaan yhdistys on yhä voittoa tavoitteilematon, ja sen strategisena tavoitteena on tasapainoisen talouden ylläpitäminen. Tili-kausiksi 2023 olikin taloudellisesti tasapainoinen. Alijäämäksi kirjattiin noin 16 000 euroa, josta alaskirjauksia on 13 000. Edellisvuoden tapaan tarvittavat tutkimustuottotavoitteet saavutettiin.

Strategiaa vietiin käytäntöön myös arjessa. Henkilöstö osallistui aktiivisesti osaamisen kehittämiseen ja koulutusten suunnitteluun, ja tutkijat jakoivat tietoa sisäisissä seminaareissa. Tekoälyn hyödyntäminen ja merkitys nousi esille myös PTT:llä. Tekoäly koetaan tutkijayhteisössä työtä sujuvoittavana tukena, joka ei kuitenkaan korvaa tutkijan älyä, kriittistä ja luovaa ajattelua.

Suomen julkinen talous vaatii lähivuosina vankkaa vakauttamista, ja toimenpiteiden mittaluokka tarkentuu alkavan kevään aikana. Selvää on, että leikkauksista tulee merkittäviä, ja kaikki vaihtoehdot ja kuluerät ovat pöydällä, myös tutkimustoiminta.

Vuonna 2023 hallitusohjelmassa päätettiin valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminnan (VN TEAS) alasajosta, mikä jo synnyttää loven PTT:n tutkimusrahoitukseen, koska viime vuosina kaikkien tutkimusryhmiemme menestyminen näissä rahoitushauissa on ollut erinomainen. Sopeutuminen uuteen tilanteeseen aloitettiin saman tien korvaavien rahoituslähteiden kartoittamisella. Oman haasteensa tulevaan tuo verottajan ratkaisu,

jonka mukaan osa PTT:n tutkimustyöstä luokitellaan jatkossa arvonlisäverotuksen piiriin kuuluvaksi. Muutos koskee kuitenkin vain osaa toiminnasta ja sen tarkka tulkinta sekä mahdolliset vaikutukset tutkimusrahoituksen hakemiseen edellyttävät vielä lisäselvityksiä.

Selvää kuitenkin on, että yhteiskunnan kysyntä soveltavalle taloustutkimukselle ei tähän loppu, kuten hallitusohjelmassa luetellut lukuisat selvitystarpeet ja jatkuvasti yllätyksiä tuova geopolitiikka osoittavat. Todennäköiseltä näyttää, että rahoitus pirstaloituu aiempaa pienemmiksi puroiksi, mutta tähän huutoon vastaamiseen PTT:llä on taitoa ja kykyä.

A photograph of a forest path with a semi-transparent text box. The path is made of dirt and rocks, winding through a dense forest of tall, thin trees. Sunlight filters through the canopy, creating a dappled light effect on the ground. The text box is white with a slight shadow, containing the title in green font.

Tutkimus- ryhmät

Pitkä rahoitus tuo syvyyttä tutkimukseen

KANSANTALOUDEN tutkimusryhmän vuosi oli työntäyteinen. Iso osa ryhmän hankkeista oli edelleen monivuotisia, joka mahdollisti pitkäjänteisen ja syvällisen tutkimusaiheiden tarkastelun. Nämä hankkeet ovat olleet myös ylittäneet PTT:n tutkimusrajat, mikä on vahvistanut sisäistä toimintakulttuuria ja parantanut poikkitieteellisen osaamisen kehittämistä.

PTT jatkoi yhteistyötä Vaasan yliopiston kanssa taloudellisen lukutaidon tutkimuksessa. Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamassa DigiConsumers-hankkeessa valmistui koko valtakunnan kattava kyselytutkimus suomalaisten talousosaamisen tasosta. Tutkimus sai laajaa julkisuutta, ja se on synnyttänyt useita tieteellisiä artikkeleja. Lisäksi PTT on mukana Vaasan yliopiston hallinnoimassa ja Nasdaq Nordicin rahoittamassa hankkeessa, jossa kartoitetaan osakesijoittamisessa tapahtuvia ajatteluharhoja pelillisesti.

Kahden pitkäkestoisen maa- ja metsätalouden keskittyvän hankkeen polttopisteessä on maanomistajien ohjaaminen tekemään ympäristöviisaita valintoja vapaaehtoisesti. Strategisen tutkimuksen neuvoston Climate Nudge -hankkeessa kehitettiin metsänomistajille digitaalisia tuuppauksia, jotka on tarkoitus toteuttaa vuonna 2024. MMM:n Hiilestä kiinni -tutkimusohjelmasta rahoitussa Tuima-hankkeessa toteutettiin sito-

Olli-Pekka Ruuskanen
tutkimusjohtaja

uttamistuuppauksia viljelijöille yhteistyössä ProAgrian kanssa.

Vuonna 2023 lyhytkestoisemman ulkopuolisen tutkimusrahoituksen hankinnassa onnistuttiin erittäin hyvin. Erityisesti Valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminnan hankkeita saatiin ennätysmäärä. PTT:llä on vahva asema työmarkkinatutkimuksessa, ja tämä heijastui monien aiheeseen liittyvien tutkimuspyyntöjen saamisena.

Asumisen ja aluetalouden tutkiminen on lisäksi ryhmän painopisteitä. Perinteiset asuntomarkkina- ja asumismenoennusteet jäsentävät toimintavuotta. Uutena avauksena

käynnistynyt huoltovarmuuden tutkimus on edistynyt ja sen kehittämistä jatketaan.

Vuoden lopussa kerrottiin Valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminnan lopettamisesta, jolla on ollut tärkeä rooli tutkimusrahoituksessa hankkimisessa. Ryhmässä alettiin jo loppuvuonna etsimään uusia rahoituslähteitä ehtyvien korvaamiseksi.

Tutkijat osallistuivat edelleen hyvin aktiivisesti julkiseen keskusteluun. Vuonna 2023 näkyvyyttä saatiin enemmän perinteisessä kuin sosiaalisessa mediassa. KT-ryhmän tutkijat vastaavat myös kansantalouden ennusteesta, joka julkaistaan keväisin ja syksyisin.

Rahoitus pirstaloituu yhä pienemmiksi puroiksi, mutta tähän huutoon vastaamiseen PTT:llä on taitoa ja kykyä.

Huoltovarmuuskysymykset korostuvat

MAA- JA ELINTARVIKOTALOUDEN suhdannenäkymä säilyi edelleen verraten heikkona, mikä korosti markkinoiden ajantasaisen tilannekuvan tarvetta ja tulevan markkinanäkymän ennakoimista. Ryhmän tutkimustoiminta kohdentui monipuolisesti ruokaketjun toimivuuteen, maatalouden rahoitusasemaan, ruokasektorin huoltovarmuuteen ja politiikkatoimien ja ohjauskeinojen arviointiin sekä maaseudun kysymyksiin erityisesti nuorten maatalous- ja maaseutuyrittäjien näkökulmasta.

Vuoden aikana käynnistyi kaksi PTT:n johtamaa kolmevuotista tutkimuskokonaisuutta Maatilayritysten kehittämisrahaston rahoituksella. Ruokaketjun toimivuus ja arvomuodostus -hankkeessa rakennetaan kokonaiskuvaa ruokamarkkinoiden dynamiikasta ja rahavirroista. Ensimmäisiä tuloksia julkaistiin syksyllä järjestetyssä sidosryhmätalouksessa. Hanketta toteutetaan vuorovaikutteisessa yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja Reinu econin kanssa. Hanketta rahoittavat lisäksi Elintarviketeollisuusliitto, Päivittäistavarary ja MTK.

Maatalouden rahoitusasema -tutkimushankkeessa selvitetään, miten lisääntyvä kestävyysaantely vaikuttaa Suomen maatalojen rahoituksen saantiin. Syksyn aikana toteutettiin asiantuntijahaastatteluita ja suunniteltiin kyselyt viljelijöille sekä pankkien lainankäyttäjille. Hanke toteutetaan yhteistyössä

Sari Forsman-Hugg
tutkimusjohtaja

Luonnonvarakeskuksen kanssa. Hanketta rahoittaa myös MTK. Hankkeen yhteistyökumppaneina ovat OP-ryhmä, Nordea, POP-pankki, Säästöpankki ja LähiTapiola.

Nuorten näkökulma oli vahvasti esillä sektorin tutkimuksessa. Vuoden alussa julkaisuissa politiikkasuosituksissa hallitusneuvotteluja varten PTT korosti, että nuoret ja tulevaisuuden yrittäjät tarvitsevat näkymän ja luottamusta siihen, että maatalous tarjoaa perustan taloudellisesti kannattavalle liiketoiminnalle kestäväällä tavalla. MMM:n rahoittaman Kasvupolku-hankkeen pohjalta tuotettiin politiikkasuositukset siitä, miten nuorten,

tulevaisuuden yrittäjien maatalousalalle tuloa voitaisiin edistää. Lisäksi Keskitien säätiön rahoittamana selvitettiin kyselytutkimuksen keinoin nuorten käsityksiä maaseudusta yrittäjyysympäristönä.

Viimeaikaiset kriisit ovat nostaneet ruuantuotannon keskiöön huoltovarmuuden näkökulmasta. Keskitien säätiön rahoituksella PTT valmisteli uudenlaista puheenvuoroa ruokasektorin huoltovarmuudesta erityisesti globaalien muutosvoimien ja kustannusvaikeuttavuuden näkökulmasta. Puheenvuorossa heräteltiin keskustelua erityisesti siitä, miten ruuan huoltovarmuus turvataan, kun ilmasto lämpenee, geopoliittinen epävakaus kasvaa ja maatalous käy läpi omaa rakennemuutostaan. Puheenvuoro julkaistiin tammikuussa 2024.

Taloudellisten vaikutusten arviointia tehtiin useissa hankkeissa. Esimerkiksi SLC:n toimeksiannosta tarkasteltiin Euroopan yhteisen maatalouspolitiikan kahden viimeisimmän rahoituskauden vaihdoksessa tapahtuneiden tukimuutosten vaikutuksia Ahvenanmaan ja Manner-Suomen ulkosääristön kotieläintuotantoon.

Päätyneessä Makera-rahoitteisessa Pomarake-hankkeessa laadittiin raportti investointiavustusten vaikutuksesta tilakoon kasvuun ja kotieläintilojen alueelliseen kehitykseen.

Päätöksenteon tueksi tuotettiin useita lausuntoja hallinnolle ja eduskunnan valiokunnille. Maankäyttösektorin Ilmastopolitiikkaan ja -ratkaisuihin sekä luonnon monimuotoisuuden liittyviä hankkeita ja taloudellisia arvioita toteutettiin tiiviissä yhteistyössä PTT:n muiden tutkimusryhmien kanssa.

Markkinanäkymien ennakkointi on keskeinen osa maa- ja elintarviketalouden ryhmän toimintaa. Vuoden aikana julkaistiin kaksi maa- ja elintarviketalouden suhdanne-ennustetta. Syksyn ennuste julkistettiin Seinäjoella, mikä toi myös alueellista näkyvyyttä.

Nuorten
näkökulma oli
vahvasti esillä
tutkimuksessa.

Monimuotoisuus nousee taas pinnalle

METSÄT nousivat vilkkaaseen julkiseen keskusteluun vuoden 2023 aikana erityisesti EU:n politiikkaehdotusten myötä. Metsä- ja ympäristötalouden tutkimusryhmän jäsenet olivat mukana useissa julkaisuissa, haastatteluissa ja seminaareissa koskien metsien monimuotoisuuden turvaamista, ilmastotoimia, metsätalouden kestävyyttä ja metsäpolitiikkaa.

Ilmastotoimien yhteensovittaminen metsän muiden käyttömuotojen kanssa on noussut yhä tärkeämpään rooliin. Hiilestä kiinni -ohjelmasta rahoituksen saanut Hiilikompensatioiden kehityspolkujen vaikutukset (KolKom) julkaisi raportin erilaisten maankäyttösektorin toimenpiteiden sopivuudesta hiilimarkkinoille. Saman rahoitusohjelman hankkeessa PTT järjestää myös yhteistyössä MHYP Oy:n kanssa metsänomistajien ja metsäammattilaisten koulutusseminaareja ja -webinaareja vapaaehtoisen hiilimarkkinan toiminnasta.

Hiilimarkkinoiden kansainvälistä kehittymistä ja sen vaikutuksia Suomen hiilimarkkinoille tutkitaan VN TEAS -rahoitteisessa hankkeessa Vapaaehtoisten ilmastotoimien kehittyvän kansainvälisen viitekehyksen arviointi (VIKKE), joka toteutetaan yhdessä Gaia Consultingin kanssa.

PTT jatkoi yhteistyötä Hiilensidonta ry:n kanssa tilaston kokoamisesta ja julkaisemisesta maankäyttösektorin hiilimarkkinoista

Paula Horne
tutkimusjohtaja

Suomessa. Ilmastohankkeita toteutettiin pääasiassa yhteistyössä maa- ja elintarviketalouden tutkimusryhmän kanssa.

Biotalous ja ekosysteemipalveluiden arvoketjujen arvonlisän kasvattamiseen liittyen alkoi kaksi VN TEAS -rahoitteista hanketta. Luken kanssa yhteistyössä tehtävässä Suomen biotalouden arvonlisän kasvattaminen kestävästi markkinoiden murroksessa (BAK-KES) keskitytään enemmän jatkojalostamisen mahdollisuuksiin, kun taas Tapion kanssa yhteistyössä tehtävä Ekosysteemipalveluiden arvonlisän kasvattaminen biotaloudessa (EKOARVO) paneutuu muiden ekosysteemi-

palveluiden kuin puun ja maataloustuotteiden arvoketjuihin ja niiden mahdollisuuksiin. Hankkeissa on mukana myös maa- ja elintarviketalouden tutkimusryhmän jäseniä.

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on noussut uudelleen laajempaan keskusteluun. Suomen luonnonhoidon ja -suojelun ohjauskeinoja ja taloudellisia vaikutuksia sekä maanomistajien suhtautumista niihin tutkittiin yhdessä maa- ja elintarviketalouden tutkimusryhmän kanssa MTK:n ja SLC:n luonnon monimuotoisuuden tiekartta -hankkeessa. Ohjausmekanismien kansainvälistä tarkastelua tehtiin tapaustutkimuspohjalta yhteistyössä Tyrsky Consulting Oy:n kanssa Sitran rahoittamassa hankkeessa Putting a Price Tag for Nature: Collection of Scope and Objectives of the work. Näiden molempien hankkeiden loppuraportit julkaistaan vuoden 2024 alussa.

PTT arvioi yhdessä Gaia Consulting Oy:n kanssa Hiilestä kiinni -ohjelman kehityshankkeita maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella. Arvioinnissa ovat mukana myös muut PTT:n tutkimusryhmät. Vaikutusarviointia tehtiin myös PEFC-sertifioinnista yhdessä Tapion kanssa, ja EU-politiikan vaikutuksesta suomalaiseseen metsätalouteen Keskitien säätiön rahoittamassa hankkeessa.

Tekoäly ei kuitenkaan korvaa tutkijan älyä, kriittistä ja luovaa ajattelua.

Tutkimukset, viestintä ja ennustetyö

Ennusteet palaavat maakuntiin

ENNUSTEET ovat tärkeä ja välttämätön osa PTT:n toimintaa. Vuodesta toiseen ne ovat tutkimuslaitoksen näkyvyyden kulmakiviä sekä julkisen talouskeskustelun nostattajia. Erityinen rooli ennusteilla on myös meille itsellemme, sillä ne toimivat koko talouden ja meille olennaisten sektorien tilannekuvan tuottajina.

Julkistamme vuosittain seitsemän talousennustetta: alkuvuodesta alueellisen asuntomarkkinaennusteen ja keväisin ja syksyisin kansantalouden, maa- ja elintarviketalouden ja metsäsektorin ennusteet. Omien ennusteiden lisäksi ulkopuolisia ennusteita tehtiin kokonaan tai osittain 7 kappaletta sekä erikoisuutena pitkän aikavälin kasvuennuste vuosille 2023-43.

Ennusteissa jatkoimme vuonna 2023 koronan vuoksi tauolle jäänyttä käytäntöä julkistaa vuosittain yksi ennuste jossakin maakuntakeskuksessa. Tällä halutaan korostaa PTT:n vahvuutta aluetalouden tutkimuksessa ja tuoda esiin myös alueiden merkitystä Suomen taloudelle.

Paikaksi valikoitui Seinäjoki, joka on vahva maa- ja elintarviketalouden keskus, ja jossa jäsenillämme ja sidosryhmillämme on runsaasti toimintaa.

Ennustetyötä jatkettiin hajautetulla mallilla, jossa tutkimusryhmät huolehtivat omista ennusteistaan, ja koko talon koordinaatiota tehdään yhteisen ennusteryhmän ja henkilöstön ennustestartti-tilaisuuksien kautta.

PTT:n omat ennusteet 2023

- Alueellinen asuntomarkkinaennuste 16.2.
- Kansantalouden ennuste, kevät 5.4.
- Maa- ja elintarviketalouden ennuste, kevät 18.4.
- Metsäalan ennuste, kevät 26.4.
- Pitkän aikavälin kasvuennuste 13.6.
- Kansantalouden ennuste, syksy 13.9.
- Maa- ja elintarviketalouden ennuste, syksy 3.10.
- Metsäalan ennuste, syksy 10.10.

2,1 Me

**VARSINAISEN
TOIMINNAN
TUOTOT 2023**

Julkaisut 2023

PTT:n julkaisusarjat

Raivio, T., Laine, A., Laturi, J., Horne, P., Kinnunen, P., Kulovesi-Kilpinen, S., Halonen, M., Busk, H., Kauppi, P., Forsman-Hugg, S. 2023. Hiilestä kiinni -kehittämishankkeet edistävät ilmastotoimia – painotusta jalkautukseen tarvitaan. PTT Policy Brief 2/2023.

Forsman-Hugg, S., Holappa, V., Huovari, J., Hänninen, J., Lahtinen, M., Valonen, M. 2023. Viitoskäytävän taloudellinen merkitys Suomelle. PTT Raportteja 281.

Gråsten, E., Lahtinen, M., Kinnunen, P., Holappa, V. 2023. Huoltovarmuuden vahvistaminen vaatii yhteistyötä sekä kannustimia yrityksille ja julkisille toimijoille. PTT Policy Brief 1/2023.

Gråsten, E., Lahtinen, M., Kinnunen, P., Holappa, V. 2023. Kriisit haastavat huoltovarmuuden –tarkastelussa tekstiili- ja vaateteollisuus. PTT Raportteja 284.

Laturi, J., Aalto, L., Forsman-Hugg, S., Horne, P., Laine, A., Kinnunen, P., Korhonen, O., Kujala, P., Noro, K., Mäntylä, I., Valonen, M. 2023. Vapaaehtoiset hiilimarkkinat maankäyttösektorilla – kehitys, kysyntä ja toimenpiteet Suomessa. PTT Raportteja 285.

Lemmetti, E., Busk, H., Aalto-Setälä, J., Heimonen, R., Forsman-Hugg, S. 2023. Keskisuurten elintarvikeyritysten kasvu ja kan-

sainvälistyminen viennin näkökulmasta. PTT Raportteja 280.

Lemmetti, E., Aalto-Setälä, J., Kujala, P., Kinnunen, P., Forsman-Hugg, S. 2023. Nuorten käsityksiä maaseudusta yrittäjyyssympäristönä. PTT Raportteja 282.

Lemmetti, E., Korhonen, O., Kujala, P. 2023. Kotieläintilojen investointiavustusten vaikutavuuden arviointi. PTT Raportteja 283.

Lemmetti, E., Kujala, P., Forsman-Hugg, S. 2023. Nuoria yrittäjiä maatalousalalle – imago paremmaksi ja omistajanvaihdokset sujuvammiksi. PTT Policy Brief 3/2023.

Lemmetti, E., Lindelöf, L., Yli-Liipola, M., Kujala, P., Kinnunen, P., Forsman-Hugg, S. 2023. Selvitys maataloustukipolitiikan muutosten vaikutuksista ja elintarvikemarkkinoiden toiminnasta Ahvenanmaalla ja Manner-Suomen ulkosaaristossa kotieläinsektorin näkökulmasta. PTT Raportteja 286.

Artikkelit ja julkaisut muissa sarjoissa

Forsman-Hugg, S., Kujala, P. & Lemmetti, E. 2023. How to Overcome Barriers to Entry to Agriculture: Views of Agricultural Students and Young Farmers. Poster presented in EAAE Congress Rennes (France) 29.8.-1.9.2023.

Huovari, J., Kujala, P., Lehtonen, O., Saukkonen, P., Vaahtoniemi, S. & Vartiainen, N. 2023. Keskustelupaperi: Monipaikkaisuuden

kuntatalousvaikutukset Suomessa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta.

Kujala, P. & Korhonen, O. 2023. Assessment of the Effectiveness of Investment Subsidies for Livestock farms. Poster presented in EAAE Congress Rennes (France) 29.8.-1.9.2023.

Lehtonen, O., Huovari, J., Kujala, P., Saukonen, P., Vaahtoniemi, S. & Vartiainen, N. 2023. Monipaikkaisuuden vaikutukset kuntatalouteen: Monimenetelmällinen tutkimus Manner-Suomen kunnista. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2023:27.

Laine, A., Ahonen, H-M., Pakkala, A., Mäntylä, I., Noro, K., Halonen, M., Laininen, J. & Aalto, L. 2023. Vapaaehtoisten ilmastotoimien rooli ja kansainvälisen viitekehityksen muutoksen vaikutukset Suomelle: Väliraportti. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta.

Raivio, T., Laine, A., Laturi, J., Horne, P., Kinnunen, P., Kulovesi-Kilpinen, S., Halonen, M., Busk, H., Kauppi, P., Forsman-Hugg, S. 2023. Hiilestä kiinni - kehittämishankkeiden vaikuttavuusarviointi. Gaia Consulting Oy ja Pellervon taloustutkimus PTT.

Näkyvyyden kulmakivenä ovat kevään ja syksyn talousennusteet, ja etenkin ruuan hintakehitys ja asuminen ovat näkyviä aiheita.

Lähitapahtumat ovat täällä taas

VUODEN merkittävin uudistus PTT:n viestinnässä oli uusien verkkosivujen käyttöönotto tammikuussa. Sivusto tuo runsaasti lisää tapoja esittää tutkimuksia ja muita julkaisuja visuaalisemmin, eri alustat huomioiden sekä tarjoaa mahdollisuuden koostaa sisällöstä teemallisia kokonaisuuksia eri käyttäjäryhmille. Käyttöönotto oli sujuvaa, ja sivuston kehitystyötä jatkettiin koko vuoden ajan.

Sisällöllisistä uudistuksista ulospäin näkyvin oli pikakommentti-toimintamallin aloittaminen alkuvuodesta. Tutkijoiden ja viestinnän yhteistyönä tuotettiin toistakymmentä nopeaa aamuanalyysia median käyttöön asuminen ja työllisyyden tilastoista. Malli tuotti vuoden mittaan toistasataa mediaosumaa ja auttoi nostamaan laitoksen ja tutkijoiden profiilia tärkeissä aihepiireissä. Toinen vuoden aikana lanseerattu malli oli PTT Puheenvuoroja -formaatti, jossa julkaistaan nimen mukaisesti laajoja puheenvuoroja talouskysymyksistä, joita katsomme aiheelliseksi nostaa pinnalle.

Yleisesti mediajulkisuuden osalta vuosi oli hyvin linjassa aiempien kanssa. PTT:n medianäkyvyys on vakiintunut vuotuisen noin 1 800-2 000 osuman tasolle, mikä on selvästi aiempaa enemmän ja hyvä suoritus myös verrokkeihin nähden. Laitoksen näkyvyyden kulmakivenä ovat kevään ja syksyn talousennusteet, ja etenkin ruuan hintakehitys ja asuminen ovat näkyviä aiheita.

Uuden viestintäsuunnittelijan rekrytointi nosti viestinnän henkilöresurssit aiemmalle

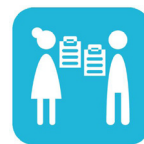
Kimmo Mäkilä viestintäpäällikkö

tasolleen, ja auttoi merkittävästi tutkimusten, ennusteiden ja muiden julkaisujen visuaalisuuden lisäämisessä. Samalla onnistuttiin nostamaan laitoksen profiilia somekanavissa, erityisesti Instagramissa ja LinkedInissä.

Viestintä toimi vuoden aikana myös tutkimushenkilökunnan apuna monien sidosryhmätapaamisten ja työpajojen järjestelyissä. Lähi- ja hybriditapahtumien järjestäminen elpyikin vuoden aikana koronan jäljiltä, ja esimerkiksi talousennusteiden alueelliset julkistukset aloitettiin uudelleen syksyllä, kun maa- ja elintarviketalouden ennuste julkistettiin Seinäjoella yhteistyössä kaupungin elinvoimayhtiön kanssa. Tilaisuus oli menestys, ja toimintamalli saa jatkoa.

Henkilöstö, hallinto ja talous

Työhyvinvointi säilyi vahvana

VUODEN 2023 aikana PTT navigoi toimintaympäristön kriiseissä, missä luotettavalle tutkimustiedolle oli jälleen suuri kysyntä. Eduskuntavaalien ja hallituksen muodostumisen vaikutukset heijastuivat arkeemme muun muassa tutkimusrahoitukseen liittyvien muutosten ja työelämään vaikuttavien lakimuutosten kautta. Vuoden aikana voimaan tulleita työlainsäädännön muutoksia otettiin käytäntöön esimerkiksi muuttuneen työturvallisuuslain osalta.

Strategiaa vietiin käytäntöön arjen työssä. Henkilöstö osallistui aktiivisesti osaamisen kehittämiseen ja koulutusten suunnitteluun. Projektipäälliköiden tueksi laadittiin käytännöllinen muistilista, esiintymiskoulutus järjestettiin, ja tutkijat jakoivat tietoa sisäisissä seminaareissa. Henkilöstön osaamista nostettiin esille uusilla nettisivuilla helpottaaksemme yhteydenottoa asiantuntijoihimme.

Tekoälyn hyödyntäminen ja merkitys nousi esille myös PTT:llä. Seurasimme aktiivisesti erilaisten tekoälysovellusten kehitystä ja kannustimme toisiamme testaamaan erilaisia työkaluja työssämme. Tekoäly koettiin lähinnä työtä sujuvoittavana tukena, mutta tutkijan älyä, kriittistä ja luovaa ajattelua sen ei koeta korvaavan. Tutkijat saivat koulutusta tekoälyn hyödyntämisessä.

Yhteisöllisyyttä vahvistettiin monilla tapahtumilla, kuten vappujuhilla elokuvateatterissa, kesäretkellä Vallisaareen ja pikkujouluilla Katajanokan entisessä vankilassa. Ryhmät

Annika Hietala
henkilöstöpäällikkö

järjestivät myös omia virkistyspäiviä. Työntantajakuvaan panostettiin sosiaalisessa mediassa, viestimällä hankkeista, henkilöstön tapahtumista ja uusista työntekijöistä. Loppuvuodesta panostimme korkeakouluhaakuun.

Työhyvinvointi säilyi vahvana, vaikka tutkimustyö oli hektistä. Stressinhallintaan kiinnitettiin erityistä huomiota, ja sisäinen viestintä tuki työtyytyväisyyttä viikoittaisilla aamukahveilla ja kuukausittaisilla aamiaistilaisuuksilla, joissa käsiteltiin ajankohtaisten kuulumisten ja strategisten painopisteiden lisäksi lakisääteisiä kehittämis- ja talousasioita.

Henkilökunta

Johto ja hallinto

toimitusjohtaja Markus Lahtinen
talous- ja hallintopäällikkö Minna Virkkunen
henkilöstöpäällikkö Annika Hietala
viestintäpäällikkö Kimmo Mäkilä
tutkimusviestinnän asiant. Milja Sinnemäki
hallintokoordinaattori Päivi Vahlberg
järjestelmäasiantuntija Jouni Karlsson

Kansantalouden tutkimusryhmä

tutkimusjohtaja Olli-Pekka Ruuskanen
ekonomisti Juho Alasalmi
vanhempi ekonomisti Henna Busk
vanhempi ekonomisti Mats Godenhielm
ekonomisti Emilia Gråsten
ekonomisti Veera Holappa
ekonomisti Peetu Keskinen
ekonomisti Tuuli Sen
tutkimusharjoittelija Maria Sivonen
ekonomisti Saara Vaahtoniemi

Maa- ja elintarviketalouden tutkimusryhmä

tutkimusjohtaja Sari Forsman-Hugg
liiketaloustutkija Raija Heimonen
maatalousekonomisti Pekka Kinnunen
vanhempi maatalousekonomisti Päivi Kujala
ekonomisti Kirsi Noro
maatalousekonomisti Elli Lemmetti

Metsä- ja ympäristötalouden tutkimusryhmä

tutkimusjohtaja Paula Horne
metsäekonomisti Laura Aalto
tutkimusharjoittelija Sanna Inkilä
metsäekonomisti Olli Korhonen
vanhempi metsäekonomisti Jani Laturi
metsäekonomisti Marjo Maidell
vanhempi tutkija Maurizio Sajevo
metsäekonomisti Matti Valonen

Talous ja jäsenet

Vuoden 2023 alussa käynnistyi PTT:n uusi strategiakausi. Strategian toteuttaminen saatiin hyvin käyntiin huomioiden kaikki keskeiset strategiatavoitteet koskien vaikuttavuutta, yhteisöllisyyttä ja osaamisen kehittämistä.

PTT:n tilikausi 2023 oli taloudellisesti tasapainoinen ja strategisen tavoitteen mukainen. Varsinaisen toiminnan tuotot kasvoivat edellisvuodesta, tilikauden 2023 alijäämäksi kirjattiin -16.182,61 euroa. Edellisvuoden tapaan tarvittavat tutkimustuottotavoitteet saavutettiin ja toiminnan kulut saatiin katettua.

PTT:n salkkujen osalta vuoden 2023 kehitys oli myönteinen, salkkujen markkina-arvo nousi ja tasearvo vahvistui.

Tilikaudella 2023 PTT:n hallitus piti seitsemän kokousta. Yhdistyksen kevätkokousta emännöi Osuustoimintakeskus Pellervo Helsingin Simonkadulla ja syyskokousta isännöi MetsäGroup Espoon Tapiolassa.

Hallitus

PTT:n hallituksen puheenjohtajana toimi MTK:n 1. puheenjohtaja Juha Marttila. Muut hallituksen jäsenet:

- Pekka Antikainen, ryhmän liiketoimintajohtaja, LähiTapiola

- Heli Backman, toimitusjohtaja, Mela
- Reijo Heiskanen, pääekonomisti, OP Ryhmä
- Juha Jumppanen, toimialajohtaja, puunhankinta ja metsäpalvelut, Metsä Group 20.4.2023 ->
- Mari Kokko, toimitusjohtaja, Osuuskuntien keskusjärjestö Pellervo
- Teresa Laimio, johtaja, vastuullisuus- ja sidosryhmäsuhteet, Valio 1.1.-20.4.2023
- Yrjö Perälä, asiakkuusjohtaja, puunhankinta ja metsäpalvelut, Metsä Group 1.1.-20.4.2023
- Ahti Ritola, hallituksen puheenjohtaja, Itikka Osuuskunta

PTT ry:n jäsenet

- A-Tuottajat Oy
- LSO Osk
- LähiTapiola
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA
- Metsäliitto Osk
- OP Ryhmä
- Osuustoimintakeskus Pellervo
- POP Pankkiliitto Osk
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f.
- Valio

Tuloslaskelma ja tase

Pellervon taloustutkimus PTT ry, 0298708-0

Tilinpäätös 01.01.2023 - 31.12.2023

TUOSLASKELMA	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Varsinainen toiminta		
Tuotot	2 119 446,93	2 014 644,53
Varsinaisen toiminnan kulut		
Henkilöstökulut	-2 047 444,40	-1 999 134,27
Poistot ja arvonalentumiset	-2 231,16	-2 974,89
Muut kulut	-1 214 662,56	-1 096 170,19
Tuotto-/kulujaama	-1 144 891,19	-1 083 634,82
Varainhankinta		
Tuotot		
Jäsenmaksut	803 051,00	787 303,00
Lahjoitukset	65 000,00	70 000,00
Tuotto-/kulujaama	868 051,00	857 303,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	39 927,18	12 476,71
Kulut	-29 269,60	-54 910,49
Tuotto-/kulujaama	10 657,58	-42 433,78
Yleisavustukset	250 000,00	250 000,00
TILIKAUDEN TULOS	-16 182,61	-18 765,60
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-16 182,61	-18 765,60

Pellervon taloustutkimus PTT ry, 0298708-0

Tilinpäätös 01.01.2023 - 31.12.2023

TASE	31.12.2023	31.12.2022
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	6 693,50	8 924,66
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	6 693,50	8 924,66
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 693,50	8 924,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	216 246,69	428,50
Muut saamiset	1 418,83	0,00
Siirtosaamiset	338 121,76	687 866,33
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	555 787,28	688 294,83
Rahoitusarvopaperit		
Muut osakkeet ja osuudet	1 639 329,33	1 618 955,03
Rahoitusarvopaperit yhteensä	1 639 329,33	1 618 955,03
Rahat ja pankkisaamiset	327 217,99	161 832,31
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 522 334,60	2 469 082,17
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä	2 529 028,10	2 478 006,83

Pellervon taloustutkimus PTT ry, 0298708-0

Tilinpäätös 01.01.2023 - 31.12.2023

TASE	31.12.2023	31.12.2022
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	24 991,31	24 991,31
Toimintarahasto	1 604 363,22	1 623 128,82
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-16 182,61	-18 765,60
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 613 171,92	1 629 354,53
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	206 198,86	284 460,49
Saadut ennakot	20 260,50	98 129,73
Ostovelat	240 765,63	90 744,34
Muut velat	48 552,71	42 805,94
Siirtovelat	400 078,48	332 511,80
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	915 856,18	848 652,30
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	915 856,18	848 652,30
V A S T A T T A V A A Y H T E E N S Ä	2 529 028,10	2 478 006,83

Kuvat: Unsplash / Mika Korhonen, Jorge Salvador, Degleex Ganzong, Federico Bottos

Pellervon taloustutkimus
Pellervo ekonomisk forskning
Pellervo Economic Research

Pellervon taloustutkimus PTT
Eerikinkatu 28 A
00180 Helsinki
www.ptt.fi

Pellervon taloustutkimus PTT on toiminut vuodesta 1979 lähtien yleishyödyllisenä, voittoa tavoittelemattomana tutkimuslaitoksena. PTT julkaisee käytännönläheistä tietoa kansantalouden, maa- ja elintarviketalouden, metsäalan ja liike-
talouden kysymyksistä.

PTT tekee ennusteita keskeisistä kansantaloudellisista ilmiöistä, asuntomarkkinoista, maa- ja elintarviketaloudesta sekä metsäalasta.

